SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCIX. No. 91. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 14, 1992. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 14-го ТРАВНЯ 1992. Ч. 91. РІК XCIX.

Україна вироблятиме власну монету

Київ (УНІАР). — Незабаром Україна матиме власну монету і власний монетний двір. Ця заява базується на результатах переговорів з керівниками Національного поліграфічного інституту Італії на чолі з генеральним директором інституту Джіованні Руджері.

Після відповідних консультацій з міністром інвестицій Володимиром Борисовським і Національним Банком України найближчими днями буде підписано контракт, згідно з яким італійська сторона зобов'язується, паралельно з виготовленням першої партії українських монет, розпочати доставу і вантаж пресового устаткування до одного із заводів в Україні, фабрики цінних паперів, фабрики для виробництва паперу, а також підприємства, що вироблятиме фарбу.

Представники українських централь вітали Президента України в Ню Йорку

Президент Л. Кравчук з дружиною сходять з літака авіялінії „Україна".

Ню Йорк. — В суботу, 9-го травня, у вечірніх годинах прилетів з Айови до Ню Йорку на летовище ім. Дж. Ф. Кеннеді Президент України Леонід Кравчук з дружиною і своїми співробітниками у числі понад 60 осіб.

На летовищі привітали його представники обох українських централь — Роман Данилюк і Володимир Процик від Української Американської Координаційної Ради та адв. Аскольд Лозинський з дружиною Ронею і ред. Ігор Длябога від Українського Конгресового Комітету Америки. Із чужинецьких представників вітали Президента амбасадори Росії, Білорусі і Казахстану.

Представники УАКРади привітали дружину Л. Кравчука квітами.

С. Гавриш переобраний на голову Філядельфійської Округи УНС

С. Гавриш

Філядельфія. — Тут в неділю, 29-го березня, в залі власного дому відбулися 53-ті Загальні збори Метрополітальної Філядельфійської Округи УНСоюзу, в яких взяло участь 35 представників відділів Округи.

Наради відкрив голова Степан Гавриш, який привітав всіх присутніх на залі союзовців, а між ними головного секретаря Володимира Сохана, почесного члена Головного Уряду та почесного голову Округи д-ра Богдана Гнатюка і голову Головної Контрольної Комісії Василя Пастушка.

Відтак мгр Іван Скочиляс започаткував молитву „Отче Наш", яку проказали всі присутні. Після вступного слова голови обрано президію нарад в особах: д-р Богдан Гнатюк, голова і мгр Іван Скочиляс, секретар. Також затверджено Номінаційну Комісію, яку очолив інж. Іван Скіра, а членами були Микола Пришляк і Яким Козел.

Подякувавши в імені Президії за довір'я, д-р Б. Гнатюк зарядив відчитання протоколу з останніх загальних зборів, який відчитав мгр І. Скочиляс. Прочитаний протокол присутні

(Закінчення на стор. 4)

ДЕПУТАТИ НА КУРСИ

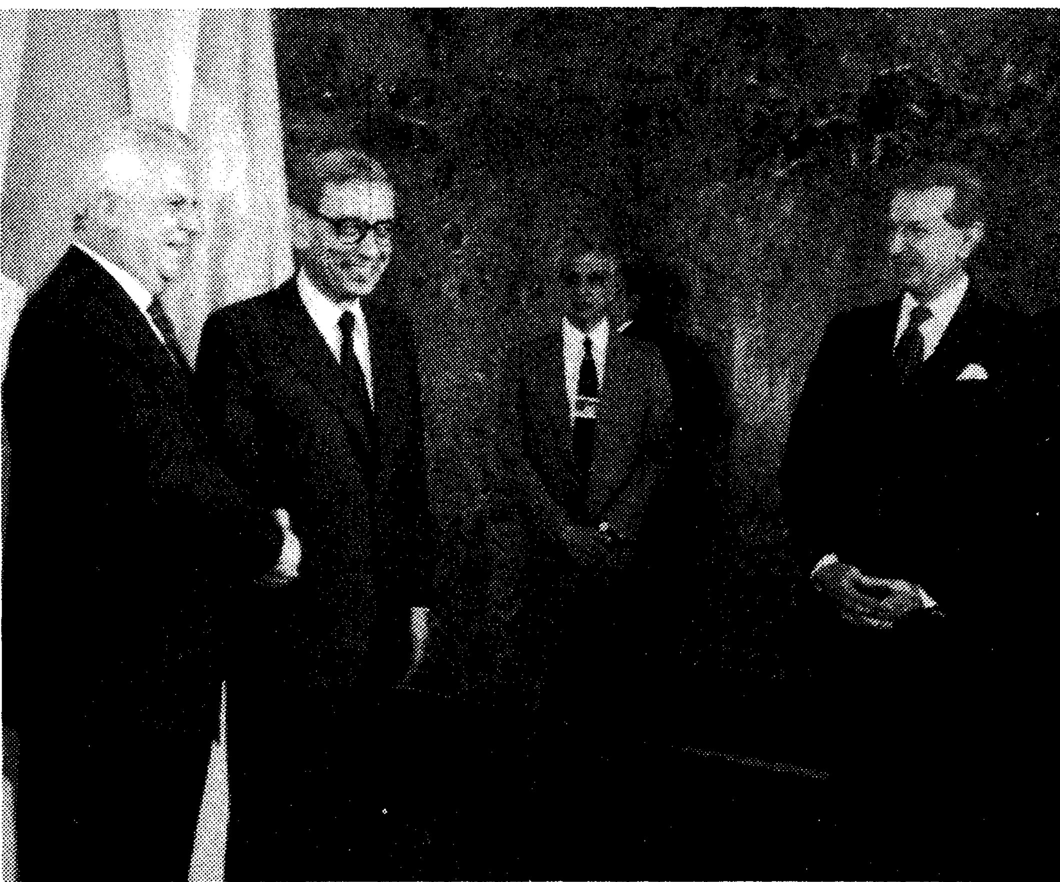
Кергонксон, Н. Й. (НФДУ). — У вівторок, 19-го травня, прибуде до стейту Ню Йорк група представників державних і науково-практичних кіл України, а саме В. Сікора, А. Філіпенко, С. Соболев і І. Заєць, щоби впродовж двох тижнів брати участь у спеціяльно для них зорганізованих адміністрацією стейту Ню Йорк, курсах в Олбані і Александрія Бей з метою продовжувати такі курси в Україні.

Ці курси зорганізовано завдяки наполегливим заходам о. Івана Куліша з Гадсону і місцевого кергонксонського Осередку Народного Фонду Допомоги Україні під головуванням д-ра Осипа Мороза, який ці курси спонзорує з допомогою УНСоюзу.

ЧИСЛЕННИМИ ЗУСТРІЧАМИ ЗАКІНЧИВ Л. КРАВЧУК СВОЇ ВІДВІДИНИ ЗСА

Ню Йорк, (О. Кузьмович). — Останній день перебування в Ню Йорку та рівночасно в ЗСА Президента України Леоніда Кравчука був повний зустрічей та розмов, від раннього ранку до відлету літака з летовища ім. Дж. Ф Кеннеді, у вечірніх годинах.

Вже о год. 9-ій ранку в Українському Інституті Америки зібралися представники української громади Ню Йорку, щоб вислухати короткого звітування економічних спеціялістів України, що були членами делегації України на офіційних відвідинах ЗСА. Про невідрадний стан економіки України під сучасну пору реферували заступник прем'єра України Олег Слєпічев і Олександер Ємеліянов, державний дорадник України у економічних справах. Питання українських грошей, купонів і фінансів України реферував директор Національного Банку України Вадим Гетьман. Усі три промовці підкреслювали складне в цій хвилині положення України на економічному полі та потребу фахової і фінансової допомоги із ЗСА, а зокрема з української громади. Вони підкреслили ще раз, що ціла зовнішня політика прямує далі із Москви і що українці мусять провадити свою власну політику, тим більше, що мають до цього відповідний потенціял. При сутні представники української громади ставили численні запити представникам економічного світу України, але дискусію перервав прихід на залю зустрічі Президента Л. Кравчука в супроводі постійного представника України до ООН Віктора Батюка та інших членів української делегації.

Генеральний секретар ООН Б. Галі вітає президента Л. Кравчука на тлі прапорів України і ООН при вході до будинку ООН.

(Фото: ред. О. Кузьмович)

Президент Кравчук виголосив до зібраних присутніх щире та дружнє слово, в якому дуже чітко, з'ясував сьогоднішню ситуацію України, яка не є легка, в першу чергу через зазіхання на неї Росії. Він запевнив, що прагнення незалежности України ніяк не можна називати націоналізмом, як це тепер часто буває і що багато європейських держав закидає Україні роз'єднання в СНД, наколи це можна радше приписати Росії. На кінець свого палкого слова Президент запевнив присутніх, що завжди буде діяти лише на захист України, бо „ми України втратити не можемо!"

Л. Кравчук дякував також представникам української діяспори за активну допомогу, без якої не було б такої прихильности Уряду ЗСА, яку він зустрів у своїх розмовах в Білому Домі.

Директор УІА Володимир Баранецький, дякуючи Президентові за відвідини, заявив, що йдуть правні старання передати будинок УІА для українського представництва в Ню Йорку.

Дмитро Павличко, голова постійної комісії для закордонних справ, провадив зустріччю, а серед членів української делегації України був також Михайло Горинь, депутат і співголова Руху, який після відходу Л. Кравчук ще довго обговорював із представниками української громади можливості активної допомоги на економічному відтинку.

Вміжчасі Президент України відбув зустріч із Генрі Кіссінджером, колишнім секретарем закордонних справ ЗСА.

Точно о год. 12 полудня відбулася зворушлива для українців, мешканців Ню Йорку, церемонія — приїзд президента Л. Кравчука до будинку Об'єднаних Націй. Внутрі при двер'ях зібралися представники ООН із генеральним секретарем Бутросом Ґалі на чолі, перед входом виструнчилася почесна служба ООН в своїх синіх одностроях, як перед головну будівлю заїхала чорна лімузина із синьо-жовтими прапорцями, а за

(Закінчення на стор. 3)

Л. КРАВЧУК НЕ БРАТИМЕ УЧАСТИ В ЧЕРГОВИХ НАРАДАХ СНД

Київ, Україна. — Пресові агентства, а зокрема Ассошіейтед Пресс й ІТАР—ТАСС повідомили, що президент України Леонід Кравчук, який щойно повернувся з поїздки до З'єднаних Стейтів Америки заявив, що не братиме участи в чергових нарадах керівників країн Солідарности Незалежних Держав, яка має розпочатися цієї п'ятниці, 15-го травня в Ташкенті.

Кравчук пояснив, що в четвер, 14-го травня до Києва з відвідинами приїжджає президент Фінляндії Маіно Кайвісто і тому він не може бути на відкритті нарад в Ташкенті. „Якщо я навіть поїду до Ташкенту, — заявив Кравчук кореспондентам, — то прибуду туди, враховуючи зміну часу і віддаль, не скорше як пізно по полудні в п'ятницю, або вночі з п'ятниці на суботу".

Російське агентство ТАСС каже, що президент України був один з творців СНД, але від першої наради він ставиться дуже холодно до цього творива.

Агентство Ассошіейтед Пресс інформує, що п'ята зустріч лідерів країн СНД буде присвячена головним справам, а саме розподілові воєнного майна колишнього СССР. Газета „Ю.ЕС Ей Тудей", цитуючи у числі з 12-го травня заяву Кравчука каже, що Росія тримає багато справ у секреті, наприклад він, Кравчук, не знає чи на кораблях Чорноморської фльоти знаходиться атомова зброя, чи ні, зокрема тих, які стоять заякорені в Севастополі.

Будучи коротко в Ню Йорку, під час своїх відвідин ЗСА, де він зустрічався також з генеральним секретарем ООН Бутросом Ґалі, Кравчук заявив в інтерв'ю з кореспондентом згаданої газети, що вся тактична зброя вже вивезена з України, але він не міг достовірно відповісти на питання про таку ж зброю на кораблях Чорноморської фльоти. Про це він повідомив також президента ЗСА Джорджа Буша і державного секретаря Джеймс Бейкера. Кравчук підкреслив, що Уряд України не має повної контролі над Чорноморською й іншими фльотами колишнього СССР. Дотепер Чорноморська фльота повністю контрольована головним командуванням стратегічних військ „хоч нашим бажанням є перетворити Чорне море у безядерну зону", — заявив Кравчук кореспондентові Майклові Кацові.

Керівник генерального штабу армії України ген. Григорій Живиця, беручи участь у річній конференції країн НАТО в Европі, на яку були запрошені також військові керівники країн Східньої Европи і країн СНД, заявив західнім кореспондентам, що Україна має чітко випрацюваний плян знищення ядерної зброї і вона, скорше чи пізніше стане безядерною державою.

Вміжчасі у Севастополі побувала делеґація російської Верховної Ради під керівництвом парляментаря Юрія Ярового, яка бажала познайомитися з проблемою Криму напередодні чергових переговорів про розподіл Чорноморської фльоти.

У вівторок, 12-го травня також вступив в силу закон України „про військову службу". Закон передбачає оборону території України конституційним обов'язком і довгом кожного громадянина України.

В Москві по різному відзначали день перемоги

Москва. — Кореспондент газети „Ню Йорк Таймс" в Москві Серж Шеманн, інформуючи у числі з 10-го травня про відзначення дня перемоги совєтських військ над фашистівською Німеччиною, пише, що цьогорічні святкування в Росії мали радше рекламовий, а не святковий характер.

По Красній площі маршували військові частини Росії, З'єднаних Стейтів Америки, Італії і Німеччини. Це була вся парада Дня Перемоги, радше комерційна комедія, спонзорами якої були підприємства Росії і ЗСА. Як треба було очікувати, — пише у своєму репортажі С. Шмеманн, — совєтські ветерани колишньої совєтської армії бойкотували параду, бо, як заявив один із колишніх високих старшин, „брати участь у такій комедії з такої поважної нагоди, є більше, як образливо для ветеранів великої Вітчизняної війни", не зважаючи на це, що вони воювали під прапорами стертого з карти світу Совєтського Союзу.

С. Шмеманн пише, що на Красній площі повівали прапори Росії, ЗСА, Німеччини й Італії, але червоного прапора СССР, який донедавна красувався на найвищій будівлі Кремля, не було.

Об'єднання ветеранів колишньої совєтської армії закликало свох членів збиратися для святкування у парку ім. Горького, або на площі коло Великого театру. „Ветеранів стає чимраз менше, їм чимраз трудніше приходиться жити", — пише Шмеманн, — і додає, що він бачив, як один ветеран у військовому однострою полковника обняв свого бойового друга на милицях і вирвано дуже бідно. Він, відходячи без слів, встромив у його кишеню принесену квітку і ще щось подібне на карбованці.

Неочікувано перед Великим театром появився президент Росії Борис Єльцин. Більшість ветеранів зустріли його прихильно. простягали до нього руки з квітами, але з бічних вулиць несподівано надбігли прихильники ГЧКП і соціялізму. Вони почали скандувати „Єльцин — геть" і майже силою випхали його з Театральної площі своїми криками, скандуванням і свистами.

В заяві з нагоди дня перемоги Єльцин заявив, що „ми все дальше й дальше віддалюємося від дати 9-го травня 1945 року — дня, коли усі були щасливі, військові і робітники, діти і старші особи, дружини і вдови, головнокомандуючий і простий громадянин. Тоді всім і все було ясно".

ВІДПУСТ В ҐЛЕН КОВ

Ґлен Ков, Н. Й. — Отці Василіяни влаштовують відпуст при манастирі св. Йосафата, Біч драйв схід в Ґлен Ков, Н. Й., який відбудеться у неділю, 7-го червня. В програмі — о год. 8-ій ранку — сповіді, год. 9-та — св. Літургія на площі, год 1-та — Архиєрейська св. Літургія, Водосвяття і Благословення релігійних речей, год. 3-тя по полудні — Молебень подяки.

У справі інформацій слід телефонувати на число (516) 671-0545.

У СВІТІ

УКРАЇНСЬКА АСОЦІЯЦІЯ „Зелений Світ" ухвалила заяву до Президента, Верховної Ради і Уряду України. В ній сказано: „Зелений Світ" розглядає рішення Верховної Ради Республіки Крим як логічний результат бездіяльности Уряду України, парляменту і Президента. Майже два роки після проголошення суверенітету, на який десятки мільйонів людей поклали свої надії на краще майбутнє, згаяні. Старі політичні сили, перефарбувавшись і спритно втягнувши в коло своїх інтересів частину вчорашніх опонентів, фактично залишили систему недоторканою. Безконечні балачки про ринок, програму виходу з економічної та екологічної кризи обернулися тупцюванням на місці, неспроможністю до радикальних дій. Навряд чи кампанія за проведення референдуму в Криму була б перспективною, якби кримчани бачили послідовний і чіткий рух України в европейському напрямку. І ми не є певні, що подальше зволікання не призведе до нових „гарячих точок" на карті нашої держави".

КОНВЕРСІЯ ВОЄННО-ПРОМИСЛОВОГО комплексу Росії триватиме щонайменше 15 років і вимагатиме 150 біл. дол. В умовах загального занепаду економіки і необхідности в кредитах на першочергові соціяльні потреби воєнно-промисловий комплекс не має морального права здійснювати конверсію за рахунок коштів, що надходять ззовні. Про це заявив радник російського президента Міхаїл Малєєв в Москві на пресовій конференції, присвяченій політиці російського уряду в ділянці конверсії.

УРЯД ПАКІСТАНУ не буде перешкоджати колишньому президентові Афганістану Наджібуллі переїхати через пакистанську територію до Індії. „Якщо в ООН чи хтось інший нас попросить про це, ми готові йому допомогти", — говориться в заяві міністерства закордонних справ Пакістану. У тимчасовому уряді Афганістану на цей рахунок нема єдиної думки. Фундаменталісти наполягають на тому, щоб Наджібуллу судили як воєнного злочинця, оскільки за роки правління промосковського режиму загинуло мil. афганців і 5 міл. змушені були залишити країну.

„У ВИРІШЕННІ ПИТАННЯ про виведення армії колишнього Совєтського Союзу з Литви практично не досягнуто ніякого прогресу", — сказав в інтерв'ю литовському радіо керівник литовської групи експертів Александрас Абішала після візити в Литву делеґації Росії, яку очолював перший заступник міністра закордонних справ Фьодор Шелов-Коведяєв.

В АМЕРИЦІ

ВИГЛЯДАЄ, ЩО ВКІНЦІ полагоджено одну із спірних справ між дорадниками президента Джорджа Буша, яка тривала впродовж кількох місяців. Ідеться про участь Президента ЗСА у конференції, що має відбутися в Ріо де Жанейро наступного місяця, яку влаштовує Організація Об'єднаних Націй виключно в справі довкілля земної кулі. Консервативні дорадники Президента уважають цю конференцію пасткою для ЗСА, а економічні експерти уважають її фінансовою невдачею. Але виглядає, що Президент таки має намір бути одним з учасників цієї конференції, повідомлення про те має появитися в найближчих днях. Крім того спостерігачі уважають, що це буде дуже радісною новиною для світового об'єднання охоронців довкілля, які побоювалися, що відсутність Джорджа Буша може розбити цілу конференцію.

НАЙНОВІШІ ОПИТИ переведені щоденником „Ню Йорк Таймс" і телевізійною мережею Сі-Бі-Ес показують, що більшість громадян ЗСА вважають порушення громадського порядку в Лос Анджелесі не спонтанним виявом невдоволення з приводу звільнення від кари чотирьох поліціянтів за побиття чорного водія, але пересторогою, про існуючі расові терти серед мешканців країни. Більшість опитуваних, як білих так і чорних громадян, уважають, що краще вжити фонди на перевишкіл безробітних і поліпшення соціяльних програм, щоби запобігти в майбутньому подібним виявам незадоволення, як видавати їх на збільшення поліційної сили.

З УВАГИ НА ТЕ, що впродовж минулих десятьох років кошт охорони здоров'я зріс до таких висот, що велика кількість американських громадян не є спроможними оплачувати медичне забезпечення, стейтові уряди вирішили знову розпочати планування для припинення цього зросту. У минулому такі правила існували, але з приходом до влади президента Роналда Реґена їх знесено, бо це уважалося непотрібним втручуванням Уряду та гальмування конкуренції в медичній забезпеченій індустрії.

У ЗСА ІСНУЄ ОКРЕМА програма Федерального уряду, яка кожного року видає понад 43.2 біл. дол. для допомоги невиліковно хворим і калікам для уможливлення їхнього прожитку. Одначе, як твердять дослідники Конгресової комісії, то з благ цієї урядової програми користають куди більше громадяни білої раси, як інші. Згідно з їхніми спостереженнями, більша кількість аплікацій чорних громадян є відкинена. На думку аналітиків, підрахунки цієї конґресової комісії є першими та найбільш докладними, що їх будь-коли переведено.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінґтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:

"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Роковини світового миру

8-го травня цього року були 57-мі роковини капітуляції Німеччини, якою закінчилася Друга світова війна в Европі. 14-го серпня 1945 скапітулювала Японія. Хоч це не „кругла дата", — у минулому тижні, 8-го травня 1992, американське і російське військові з'єднання перевели у Москві параду на честь спільної перемоги. Та парада була ще одним причинком до пофальшування історії російсько-комуністичними вченими, які стали були на службу партійному Політичному комітетові. Совєтський Союз, договором В'ячеслава Молотова й Йоахіма Ріббентропа, міністрів закордонних справ Третього Райху і СССР, уможливив Гітлерові розпочати Другу світову війну 1-го вересня 1939 року. Ще живуть свідки того трагічного дня, коли перші німецькі бомби впали на Львів. Це була німецька воєнна тактика — передусім знищити всі важливіші комунікаційні пункти. Наївні політикани пророкували, що війна триватиме три місяці — вона тривала круглο шість літ. Нема докладної статистики людських жертв — вояків усіх воюючих сторін і цивільного люду. Жиди знають тільки голокост із 6-ма мільйонами жертв. Це було безмірне дикунство, але воно вдарило не тільки жидівський народ.

Криваве панування Еріха Коха в Україні позначилося винищуванням усієї української інтелігенції, — першими жертвами нацизму впали професори ягайлонського університету у Кракові. Німецькі табори смерти були влаштовувані на зразок совєтських ҐУЛаґів, описаних Солженіциним. Летуни німецького летунства, верховним комендантом якого був маршал Ґерінґ, вишколювалися засекречено у Совєтському Союзі. Виграли війну західні альянти створенням другого фронту, коли в Нормандії висадилися американські та англійські війська, і масовою допомогою від Америки Совєтському Союзові, без якої не було би виграної під Сталінґрадом. „Большая Русская Енциклопедія" промовчує усі ті історичні факти, а наївність (щоб не вжити драстичнішого слова) американської державної верхівки та всього американського суспільства — потурає тому злочинному фальшівництву. Одного таки більшевики не змогли скрити і пофальшувати: як тільки західні альянти дозволили Москві зайняти східню частину Німеччини із східнім Берліном — Сталін розпочав холодну війну проти Заходу. Всі генеральні секретарі Компартії СССР постійно погрожували „Ми вас угробимо".

40-ий з черги президент ЗСА Роналд Реґен недавно цілувався з Міхаїлом Ґорбачовим, як тим, який перший диктатор у Кремлі перестав погрожувати Заходові „угробленням" — не з свого миролюбства, а тільки тому, що державна контроля всієї продукції і всього розподілу, згідно з рецептою марксизму довела СССР над берег економічної катастрофи. Президент Джордж Буш прославляв Ґорбачова, як того, що погодився на закінчення холодної війни і започаткування ери „співпраці". На американській політиці мститься це, що в середніх і високих школах Америки не вчать історії і географії, а те, що вчать, все ще стоїть у тіні російської історичної школи ще з царських часів. Не миролюбність кремлівських правителів до Ґорбачова включно завело в Европі мир, а створення у 1949 році військово-політичного оборонного фронту Північно-Атлантійського Союзу (НАТО) з Д. Д. Айзенгавером, як першим верховним командантом з'єднаних армій НАТО.

Постала вже ціла література про Другу світову війну із споминами Айзенгавера і Винстона Черчілла на передовому місці. Після упадку комунізму на Сході Европи чули ми, що Академія Наук у Москві збирається „скореґувати" згадану вище Енциклопедію, побудовану на фальшах.

Таким самим збірником брехонь, фантазій і грубих фальшів є Українська Радянська Енциклопедія (УРЕ). В Академії Наук у Києві тільки розпочався процес її українізації. Але що зробити з УРЕ і як дати українським студентам та всьому суспільству правдиву Енциклопедію — це найбільша турбота відновленого у Львові Наукового Т-ва імени Шевченка (воно, у відрізненні від Т-ва у діяспорі, додало ще до своєї назви перше ім'я „Тараса"). Святкування у Москві „спільної" американсько-совєтської перемоги в останній світовій війні — було глумом над історичною правдою.

Микола Бараболяк

У „СПІВДРУЖНОСТІ" З ПЛЕМЕНАМИ?

I

Хоч-не-хоч кожний із нас мусів заінтересуватись останніми тижнями подіями в Афганістані. Не диво ж бо? Чотирнадцять літ кривавились афганці у топографічно і кліматично невиносимих умовах у боротьбі з московськими окупантами, які діяли через їхнього уповноваженого — Наджібуллу. Та перестали кремлівські покровителі допомагати Наджібуллі і повна перемога афганських партизанів прийшла автоматично. Але не всенародна радість із перемоги. Не було у боротьбі проти Москви спільного об'єднаного фронту і проводу. Воювали під племінними лідерами. Найвизначнішим із них виявив себе Ахмед Массуд. Він хоч релігійний мусулманський фундаменталіст, але поміркований. На провідне місце після перемоги претендував Ґульбуддін Гекматіяр, лідер племени Паштун, яке поселене в центрі держави, довкола столиці Кабуль. Третім із головних претендентів на провідне місце після перемоги був Рашід Достам. Він зразу підтримував Наджібуллу, але відтак зрадив його, і причинивсь тим визначно до перемоги революції. Він оперував на півночі країни, близько кордону з Узбекистаном. Крім цих трьох є більше менших вождиків.

Після упадку режиму Наджібуллі, мабуть під тиском ЗСА, скликано минулого місяця до Пешевару, у Пакістані, конференцію усіх цих роз'єднаних лідерів із метою створити коаліційний уряд. Обрано Раду з 50-ти членів, яка мала б сповняти функцію правительства до виборів; вони мали б відбутись до року. Коли б згода, головою правительства повинен би був вийти Массуд. Він бо проявив себе найздібнішим не тільки як полководець, але й адміністратор. У провінціях, які були під його контролем, він наладнав адміністрацію та подбав про заспокоєння конечних потреб населення. Та в Пешаварі вирішено, що прем'єрміністром бути Гекматіярові, а Массудові доручено пост міністра війни. Та як показують останні події, влада перейшла одначе, де факто в руки Массуда. Гекматіяр не встоявся. Чому незважаючи на всі заслуги і кваліфікації на лідера резораної країни, не передано офіційно влади Массудові?

Погляньте на мапу Афганістану. На півночі він межує із Туркменістаном, Узбекистаном і Таджикистаном — з так добре нам відомими членами „Співдружности", де покищо членом і Україна. Ми уявляємо собі Афганістан як націю з більш-менш дефінітивною національною ідентичністю. А це країна племен, яким далеко до того, щоб дійшло у них до симбіози — нації. В таких умовах Афганістанові краще б було залишитись під королем, як символом держави. А вони його скинули 1973 року. Північний кордон не ділить афганців духово від туркменів, узбеків чи таджиків. І це найшло вираз і проводі афганського визвольного руху. Массуд — таджик; другий чоловий повстанський лідер, Достам, узбек. Тому висунено на перше місце у провізоричному уряді лідера племени Паштар, яке живе у центрі країни, Кабуллу, Гекматіяра. Та — як виглядає — побідив у боротьбі за провід таки таджик — Массуд, але добром воно не ворожить, бо роздор.

Демографічні стосунки в мусулманських країнах, із якими ми нині у „співдружності", не відбігають надто від панівних у Афганістані. Мова головно про Туркменістан, Узбекистан і Таджикистан. Це країни не державних, а племінних ще льояльностей. Вражає теж племінна нерівність цих „народів". Найсильніші чисельно — узбеки, нащадки Тамерляна і Золотої Орди.

Закінчення буде.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Юрій Віктюк

Виставка О. Ткаченка в Чикаґо

Ім'я Олександра Ткаченка стало відоме в мистецьких колах України в 80-их роках, коли наступила „відлига" після застійних часів брежнєвщини. Ось яку характеристику дає мистець 80-им рокам: „Кожен сам себе штовхає. Нині пробитися важко — ти не один, ти в натовпі, всім дозволяють: біжіть! Важко, коли забороняють — нелегко, коли дозволяють усім. Сидіти і чекати не можна. Завдання: втриматися! Не дати маху! Інакше наступне покоління по тобі пробіжить і забуде".

Народився Олександер Ткаченко на Дніпропетровщині в Кривому Розі, де пройшли його дитинство і юнацькі роки. В Кривому Розі навчався, хочу зазначити, в єдиній українській школі, а опісля — Дніпропетровське художнє училище. Ткаченко в стінах училища застав некращі роки розвою учбового процесу. Пішли з училища і з життя педагоги, які могли навчити чогось путнього з мистецтва. Після училища й армії Олександер працював в оформительському цеху. Робота була одноманітна і нецікава. Совість вимагала незалежности. Кривий Ріг присипляв і совість, і незалежність. У Рідному Кривому Розі Ткаченко не затримався, але і в Дніпропетровську він не вписувався у стандарти місцевого офіціозу. Раніше не знайшлося місця у рідному місті Володимирові Макаренкові і Теодосію Гуменюкові, чия творчість нині

(Закінчення на стор. 3)

Микола Щербак

В саду поезії

Намогильні квіти поетові
Леонідові Полтаві

Світ засвітився у Ромнах,
А затемнився у Полтаві,
І молодість як у облаві
Верстала сірий шлях, —
Батько — в Сибірі,
Мати в неволі,
А Сестричка-Перепеличка
Не на своїм полі...
...Життя розвиднилось за морем —
Життя без берегів.
Кричали рими болем-горем,
І зринув вільний спів!
Співав про славу України
Під громовинний бурі лет.
В дим, вогні, в чаду руїни
Виростав Поет!
Поет з небесною душею
І земним чуттям!Спрагло думою своєю
Входив у життя, —
— За синьою далечінню,
За чорними хмарами
Україна шукає сонця!
— Над клекотливим Дніпром
У калиновім Каневі
Гримить Шевченко!
Цвіла надія волошково,
Стелились мрії барвінково,
Та падали в безодню дні
В останній на землі весні.
А серце рвалось жити, жити!
Чуття у слово перелити,
У грім, у музику, у спів!
Спішив, і прагнув — і не вспів...
Але душа і за Зорею
Не розлучається з Землею,
Їй і в небесній голубизні
Не легко жити без Вітчизни...

Тоді Поет до нас приходить,
Із нами творить і говорить,
Простує у карпатські звори,
У посивілу з мук Полтаву! —
У нашу славу і не — славу,
Радіть, як клекотить Дніпро —
Його Земля, Його Добро!

Дивись, Поете, правді в вічі
В Саду Поезії Предвічнім!

Травень 1990.

Марій Цибульський

ФКУ

ВЕЛИКИЙ МИТРОПОЛИТ У ГАРВАРДСЬКОМУ ЖУРНАЛІ

Журнал „Гарвардських Українознавчих Студій" виходить уже 15 років. Заснований Українським Науковим Інститутом Гарвардського Університету (УНІГУ) журнал здобув собі славу в академічному світі. Його міжнародний маштаб є добре віддзеркалений у складі понад 30-членної редакції, дослідників українознавчих дисциплін з країн таких як Україна, Польща, Чехо-Словаччина, Румунія, Ізраїль, Австрія, Німеччина, Франція, Великобританія, Канада і ЗСА.

Найновіше видання журналу (том XV, число 1/2,2 244 сторінок), як і усі попередні, складається з п'яти частин: наукових статтей, документальних матеріялів, рецензій, коротких оглядів найновішої українознавчої літератури та хроніки. Найбільше зацікавлення серед багатьох читачів викликають 63-сторінкові „Спогади" черниці Марії Кристи Шембек, підготовлені до друку і опрацьовані Анджеєм А. Зємбою з Яґеллонського університету в Кракові. Черниця Марія Криста, уроджена Софія Шембек (1884—1978), була посвоячена з покійним Митрополитом Андреєм Шептицьким через свою матір, племінницю матері Митрополита. Як редактор зазначив у вступі, з усіх родинних мемуарів „Спогади" Марії Кристи є другими у важності після праці Софії Шептицької. Даючи перегляд подій від 1896 року, авторка доповнює спогади, залишені матір'ю Митрополита. А. Зємба розповідає про родину Марії Кристи, підкреслюючи відданість Шембеків Церкві латинського обряду і їхню участь у політичному житті польського суспільства Великопольщі і Сілезії під пруським пануванням. Софія Шембек постриглась у черниці під іменем Марії Кристи від Таїнства Найсвятішої Євхаристії в Язлівці 1909 року і прожила чернецьке життя в монастирях Західньої України на Помор'ю і в околицях Варшави.

Включені в „Спогади" листи Митрополита, як і самі „Спогади", доповнюють наше знання про його особу, духовне життя та ставлення до тодішніх церковних і політичних проблем. Постать духовного отця, катехита, ченця і священослужителя Церкви виринає тут чітко й імпресивно, повніше як в багатьох інших джерелах. У „Спогадах" Марії Кристи Великий Митрополит є глибокорелігійною особою, яка в духовному житті знайшла натхнення та силу для відданого служіння як найвищий ієрарх Української Греко-Католицької Церкви. Численні інформації про щоденне життя Митрополита створюють в мемуарах Марії Кристи рідкісну атмосферу інтимности.

Як А. Зємба зазначає у вступі, питання відношення Митрополита до польських членів його родини займає у „Спогадах" визначне місце. Це ж бо у його власній родині Андрей Шептицький бачив модель польсько-українського співіснування. Марія Криста зберегла цінні інформації про найближчих рідних Митрополита: його батьків і братів — Казимира (в ченцях Климентія, греко-католицького екзарха Росії та Сибіру), Станіслава, Александра і Лева.

„Спогади" Марії Кристи Шембек, перший із трьох томів її праці про Митрополита, публікується із машинопису, збереженого у варшавській колекції Яна Казимира Шептицького, сеньйора роду Шептицьких.

Інший аспект постаті Митрополита досліджує Генрі Абрамсон з Торонтонського університету в англійському перекладі та вступі до гебрейської кореспонденції Андрея Шептицького з 1903 року. Написаний у відповідь на прохання жидівської громади про грошову допомогу для рятування одного з її провідників, лист Митрополита є перлиною релігійної літератури, насиченої тонкощами образів, натяків та цитат із Старого Заповіту, талмудичних трактатів і жидівських молитовних текстів. Автор листа є людиною винняткового релігійного знання, духової чутливости і милосердя.

Про предків Митрополита, Єпископів Атанасія і Лева, говориться у статті Івана-Павла Химки з Альбертського університету „Конфлікт між білим і чорним духівництвом на Західній Україні вісімнадцятого століття". Зосереджений на праві власности, при значенні єпископів і адміністрації епархій, конфлікт між білим священством, яке мало підтримку єпископату і Орденом Отців Василіянів, постав у 1740-их роках і був рішений у користь білого священства у 1780 роках.

Огляд наукової літератури в найновішому виданні журналу включає дві статті і 13 коротших рецензій публікацій українознавчого змісту. Видання закінчується статтею проф. Ігоря Шевченка про життя і наукову діяльність одного з найвидатніших візантиністів усіх часів Генрі Ґреґуара (1881—1964).

Найновіше число „Гарвардських Українознавчих Студій" появилось за частинною допомогою Видавничого Фонду Ярослава й Ольги Дужих, який діє в Гарварді від 1980 року. Це якраз завдяки щедрості видатних одиниць і жертводавців Фонду Катедр Українознавства український центр в Гарварді розвиває широку дослідчу працю та видавничу діяльність, яку високо цінять в науковому світі. Нове число журналу можна замовити у: Harvard Ukrainian Studies, 1583 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138. Ціна одного примірника 18.00 дол.; передплата (два примірники на рік) коштує 28 дол.

Володимир Жила

ЦІННИЙ ЗДОБУТОК НАШОЇ ЛІТЕРАТУРИ

II

У поемі „Шлях у вічність" він з малював з особливою повнотою і всебічністю Йосипа Позичанюка — письменника-лицаря, який на 24-му році свого життя загинув героїчно в лавах УПА:

Поліг. Погас. Розтанув у імлі.
Письменник. Лицар. І співець. І друг.

У поемі „Месницькі мечі" М. Щербак з усією яскравістю змалював геройську боротьбу Українського Вільного Січового Козацтва, що боролося під проводом Отамана Зеленого. Поет пише: „В час, коли зображується розгортання дійства в поемі, Київ стікав кров'ю від екзекуцій московського наїздника-окупанта Муравйова. Отаман Зелений поліг на полі бою за Канів".

У поезії „Герої" він перебуває в кровних зв'язках з народом, від якого черпає творчу наснагу і віру. Тут кожен рядок сповнений справжньої глибини патріотичних почуттів:

Ще буде бій! Ще буде буря!
Ні, ні! Наш Симон не погас!
Він, як світильник, серед нас,
Отаман, Провідник — Петлюра..

Надхненно пише поет і про Олену Телігу, Івана Ірлявського, княгиню Ольгу, князя Святослава. З особою останнього, М. Щербак зв'язує віщі думки:

...Ще прийде він, новітній Святослав,
І полетить стоусто крізь стожари
„Іду на Вас!" — як віщування кари —
Приречення у відблисках заграв...
(„Святослав")

Серце поета сповнюється гнівом, коли він пише про Франка, якого 1880 року після звільнення з в'язниці жандарм вів етапом із Коломиї до Нагуєвичів. Палкі рядки присвятив поет також Лесі Українці, Іванові Нечуй-Левицькому, Павлові Тичині, Максимові Рильському. Відзначив він і пам'ять Степана Бена (Степана Бендюженка) поета-плужанина, якого замучено в зловісному 1937 році.

Поетичному світові М. Щербака характерні широта і розмаїтість. Тут, як невід'ємний духовий скарб з'являється і його релігійність. Вона виростає з поетової духовости та з любови до рідних народних традицій. У цій царині він уміє проникнути у хвилюючий релігійний світ та по-мистецьки змалювати „Святі вогні Різдва":

Усе минає, гасне і сплива,
Лише вона над грішною землею
Сріблиться милосердною зорею —
Відвічна ласка Божого Різдва!
Небес прещедра голуба канва
І білий світ над чорною ріллею —
Сам Бог тебе леліє, цвіт-лілеє, —
І, Україно, ти віки жива!
(„Відвічна ласка")

Тема релігійности у поезіях М. Щербака постійно збагачується все новими й новими обертонами. Вона стає живим літописом нашого часу з усією його складністю і драматизмом.

У рецензованій збірці поет показався також добрим сином своїх батьків. Він з великим піднесенням пише про „батьківське благословення":

— „Із Богом, сину"! — Так благословив
Мій батько в путь мене, далеку й невідому.
І я пішов... Серед осінніх нив.
(„Благословення")

З надзвичайним теплом і синівською любов'ю автор написав цілий цикл поезій про матір:

Де б я не був — завжди незримо
Зі мною мати дорога,
Де б я не був, то невгасимо
Вона мене оберіга.

Коли з розпуки і відчаю,
Знеможений тяжким життям,
Я руки до небес здіймаю,
То мати... мати уже там!
(„Де б я не був")

З глибокою проникливістю оспівав він ніжність, доброту й материнську ласку в поезії „Радість":

Я, буває, як мала дитина
Уночі прокинусь, не засну...

І тоді майже така хвилина —
Хтось надійде в сонну тишину,

Хтось засвітить, о ясна усмішка! —
Перехрестить, ніби немовля,
Хтось спитає, ставши біля ліжка:
— Чом не спиш, моє ти янголя?..

У збірці є і чимало глибоко ліричних віршів, які не тільки зворушують, але й підносять на дусі:

Як сонце світить і гріє,
Сяє і сяє з небес
Твій погляд, Діво Маріє,
Діво, Княгине, чудес!

Як гожа і свіжа рожа,
Що роси живучі п'є,
Так живить, Матінко Божа,
Благословення Твоє!

Прислухайсь: мова барвиста,
Мов срібні звуки в імлі,
Це славим Тебе, Пречиста,
Ми, діти — квіти землі!
„Славим Тебе")

(Закінчення на стор. 4)

Виставка...

(Закінчення зі стор. 2)

„Весняний букет" — Олександра Ткаченка

відома всьому мистецькому світові.

Художнє життя Дніпропетровська породжувало течію, яка несла подалі від лінії мистецьких напруг, поближче до таких собі оаз, де є „нагода мати нагоду", але Олександер шукав середовища, де були б конкуренти, однодумці, антиподи, рух, чесна боротьба.

На Ткаченковому шляху трапивсь Олександер Бородай, мистець доброї школи й стійких переконань, який відіграв у становленні і формуванні Олександра як мистця поважну ролю.

Мистець почав наполегливо працювати над собою. До малярства і графіки почав прилучатися потаємно, нікому про це не кажучи. Пробував, шукав, перевіряв себе. Власну мову знайшов у монотипії. Перші роботи мали надміру активний колір, окремі деталі провалювалися. Треба було пом'якшити колір, наблизити його до графіки, оволодіти простором, площиною аркуша. Відтак Ткаченко почав брати участь у мистецьких виставках.

Виставка трьох у Києві: Ігор Єрмолов, В'ячеслав Юшков, Олександер Ткаченко. Різне і оригінальне світобачення, неоднакові темпераменти, спектр найрізноманітніших технік. Виставка, яка мала успіх, що запам'яталася. У 1990 році Олександер Ткаченко взяв участь у щорічній виставці-конкурсі графіки за прозірками, що її проводить голландська галерея „Дам" й жюрі відібрало три його монотипії для експонування в сальоні східньоевропейської графіки. Тобто визнали право на своєрідність. У цьому ж році відбулись персональні виставки маестра Ткаченка в Польщі і Канаді.

У 1992 році з творчим доробком Олександра Ткаченка ознайомились шанувальники мистецтва Дітройту.

Виставка в Чикаго організована заходами Культурного Осередку при парафії свв. Володимира і Ольги. Слово про творчий шлях Олександра Ткаченка виголосив мистець-маляр Юрій Віктюк.

Твори представлені на виставці показують єдність людини і природи. Цікаво, по-своєму трансформовані і стилізовані постаті людей, тварини, рослинний світ. Автор переконливо висловлює своє ставлення до всього, глибоко переживає. Ткаченко сміливо змішує площини, зводить до порядку здавалося б без системні лінії, зіставляє най несподіваніші акценти. Його роботам притаманна висока культура кольору, філігранний малюнок, добре опрацьована фактура площини і деталів композиції.

Графіка Олександра Ткаченка своїм кольоритом і пластикою вплітається у різнобарвний вінок українського образотворчого мистецтва.

Виставка засвідчила про мистецьку і громадянську позицію маестра.

Численними зустрічами...

(Закінчення зі стор. 1)

Президент Л. Кравчук і міністер закордонних справ А. Зленко в часі конференції з представниками українських організацій в УІА.

(Фото: ред. Х. Лев)

Президент Л. Кравчук на полуденку з американськими підприємцями в готелі Пляза. На ліво від Президента адв. Б. Шандор — організатор полуденка.

(Фото: ред. О. Кузьмович).

нею ряд інших із членами делегації Президента. Президента привітав сердечно генеральний секретар ООН на тлі двох прапорів — українського та ООН, а телевізійні та фотографічні апарати зашаруділи, увіковічнюючи на плівках цю історичну хвилину, що Президент України з почестями призначеними для голов держав увійшов до ООН.

Після короткої розмови із генеральним секретарем, президент Л. Кравчук перейшов до одної із конференційних заль ООН на пресову конференцію. Заля була виповнена в більшості членами української громади Ню Йорку, але, на жаль, не дописали американські журналісти, з яких ми завважили лише представницю агенства Ассошіейтед Пресс.

Пресову конференцію відкрив пресовий референт ООН та передав слово президентові Л. Кравчукові, який коротко з'ясував своє зрозуміння та увагу журналістичному корпусові, який є так важливим чинником поширення інформацій про незалежну Україну серед чужинецького населення. З того саме приводу він сердечно запрошував журналістів якнайчастіше відвідувати Україну та запевнив, що це позаблокова, без'ядерна і нетральна держава, яка хоче зайняти її належне місце серед інших держав світу.

У півгодинному часі призначеному на питання та відповіді, Президент відповідав точно та впевнено на запитання представника АП, польської преси, „Радіо Свобода" і представниці кримських татар. Питання торкалися справи української валюти, Чорноморської фльоти, самостійности Криму і польсько-українських відносин. Л. Кравчук виразно зазначив, що становище Уряду України щодо Чорноморської фльоти базується на угодах підписаних усіми державами, які належать до СНД і ніякого впливу інші держави мати не можуть, тому що Чорноморська фльота побудована в Україні, а її судна з української сталі. Що торкається Криму, то в другий день після прийняття Акту Незалежности України кримський парлямент рішив увійти в українську державу, отож немає сумніву щодо того офіційного рішення. Він підкреслив, що кримських татар по відношенні відсотковому в Криму найменше, але Уряд України ніде та нікому не обмежує прав бути повним громадянином, та до речі в Криму треба б захищати права українського населення, бо досі там немає української школи, українського театру та інших культурних установ. У відношенні до Польщі треба сьогодні творити дружбу із усіми сусідами і вирішувати усі питання справедливо. Л. Кравчук запевнив, що Україна немає до Польщі ніяких територіяльних претенсій. На закінчення пресової конференції Л. Кравчук пригадав, що досі ООН, як установа не мала окремої політики у відношенні до України, але сьогодні Україна, як незалежна держава, має мати тут своє місце. Поінформував, що в розмові з генеральним секретарем ООН устійнено, що в Україні буде тепер представник ООН, і ствердив, що ООН не зменшила своєї уваги щодо жахливих наслідків атомової катастрофи в Чорнобилі, під загрозою яких є 15 мільйонів населення України, хоча реактори зупинені і не буде дальше радіоактивної продукції.

Негайно після пресової конференції почот Президента переїхав до готелю Пляза, де в одній з бенкетових заль відбувся полуденок, зорганізований одною із найбільше відомих американських торговельно ад вокатських фірм Мадж, Ровз, Гатрі, Александер і Фердон при співпраці з корпорацією Юкрейн Ворлд Трейд.

Полуденок, взірцево переведений, зібрав ряд представників різних великих американських підприємств, що є зацікавлені в інвестиціях та вимінному продажу в Україні. Серед них були представники Ей-Ті-Ті, компанії Келлог, фармацевтичних фірм як Апджон, Медічіс, Брістол Маєрс, Моторол, погнобів Семінол, центр діямантів та інші. Провідником і головним мотором бенкету був адв. Богдан Шандор із адвокатської спілки Мадж, Ровз, Гатрі, Александер і Фердон, який вміло та професійно провадив цілою зустріччю. Після привітання присутніх Б. Шандор попросив до слова амбасадора ЗСА до Києва Романа Попадюка, який повідомив, що вже невдовзі переїде на місце свого урядування. В дальшому коротко промовляв англійською мовою перший амбасадор України до ЗСА д-р Олег Болорус, а відтак Лев Мазур, заступник президента фармацевтичного підприємства Медіс подав інформації про Україну та можливості інвестицій в ній, які для кращого зрозуміння були рівночасно подані на екрані. Вкінці Б. Шандор представив почесного гостя — Президента України Л. Кравчука спершу англійською, а відтак українською мовами і попросив його до слова.

Слово Президента було перекладене на англійську мову офіційним перекладачем Дмитром Марковим. Президент звернувся до чужинецьких представників великих і важливих підприємств, щоб інвестували в Україні, бо це може її дуже сильно допомогти в економічному розвитку. Він також остерігав, щоб вони не полягали на інформаціях про Україну з Москви. Україна, яка лежить в центрі Европи, може бути дуже добрим місцем обміну так торговельного, як і культурного, тимбільше що її напрям тепер є тільки на підтримку демократії і незалежности, не зважаючи на різницю політичних поглядів. На кінець Президент попросив усіх із надією побачити їх в Україні та підкреслив, що його коротке перебування в ЗСА, а передусім зустріч із президентом Дж. Бушем були дуже успішні.

Перед полуденком Президент мав коротку зустріч із президентом компанії Келлог Арнольдом Ленгбо, на якій обговорено конкретні можливості праці цієї компанії в Україні. Ще довго після полуденка американські підприємці оточували Президента Кравчука, щоб обмінятися привітаннями та стиснути його руку, він однак поспішав на чергову зустріч із колишнім президентом ЗСА Ричаром Ніксоном, що відбулася в приміщеннях українського представництва при ООН та не була доступна для представників преси.

Останню зустріч цього дня провів президент Л. Кравчук із представниками жидівських організацій та релігійного життя, з яких деякі були на полуденку.

Після так вщерть виповненого дня Президент Л. Кравчук з дружиною і цілим своїм почотом від'їхав на летовище, щоб окремим літаком „Україна" повернутися на ранок 12-го травня до Києва.

ЛІДЕРИ ІСЛЯМСЬКОЇ опозиції і прокомуністичний уряд Таджикістану на чолі з президентом Рагмоном Набієвим згодилися у понеділок, 11-го травня, створити коаліційне керівництво — Урядову Раду з 24 членів. Вісім місць у ній займуть представники опозиції, Набієв збереже за собою пост президента. Нові парляментарні вибори запляновані на грудень. Тим часом радикальна Партія ісламського відродження не визнала умов досягнутої угоди. Лідер цієї партії Давлат Юспон заявив, що кривава розправа кагебістів над беззбройними демонстрантами „закрила нам двері до переговорів з Набієвим".

ПЕРУАНСЬКА ПОЛІЦІЯ здійснила успішну операцію проти опозиційного руху марксистів-маоїстів „Сяюча стежка", які підняли бунт в тюрмі Канто-Гранде. Під час поліційного штурму було вбито 40 терористів, які відстрілювалися з кулеметів і автоматів. На місце подій прибув президент країни Альберто Фухіморі. Для нього перемога над угрупуванням „Сяючої стежки" є особливо важливою: Фухіморі присвоїв собі додаткові повноваження саме у зв'язку з необхідністю придушення діяльности марксистсько-маоїстської організації яка багато років тероризувала країну.

ЕВРОПЕЙСЬКА СПІЛЬНОТА звернулася із закликом до Ізраїля, Сирії і Ливану, переконуючи учасників двосторонніх близькосхідніх переговорів перейти до багатосторонніх зустрічей. У цьому випадку ЕС обіцяє фінансову допомогу мирному процесові в регіоні. Про це заявив представник Португалії, яка тепер головує в Европейській спільноти, виступаючи в Брюсселі на відкритті багатосторонніх переговорів про економічне співробітництво. Серед учасників переговорів є Сирія і Ливан. Саме з цієї причини Ізраїль своїх представників до Брюсселю не післав.

У сороковий день смерти повідомляємо членкинь Союзу Українок Америки, що в Пітсбургу, Па. 5-го квітня, 1992 р. відійшла у вічність наша активна членка

СВ. П.

Анна Комічак

Покійна була активна у збірковій акції на Гарвард, ЗУАДК, Чорнобиль і Національну Кімнату при Пітсбурзькому Університеті. Одбарована гарним голосом (сопраном) співала у церковних і світських хорових ансамблях.

Висловлюємо мужеві МИХАЙЛОВІ, директорові української радіо передачі у Пітсбургу, його синам, невісткам і внучкам наше глибоке співчуття.

27-ий Відділ Союзу Українок
ім. Ольги Басараб
Пітсбург, Па.

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 11-го травня 1992 р. відійшов у вічність на 95-му році життя

наш найдорожчий

БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

Василь Ґоїк

Народився в Астович, Австрія
член Українського Народного Союзу в Джерзі Сіті.

ПАРАСТАС — середа, 13-го травня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Vander May Wayne Colonial, 567 Ratzer Road, Wayne, N.J. 07470.

ВІДВІДИНИ — середа 13-го травня від год. 3 — 5 і 7 — 9 веч. в цьому ж заведенні.

ПОХОРОН — в четвер 14-го травня о год. 8:15 ранку з цього ж похоронного заведення до церкви св. Миколая о год. 9:15, а опісля на цвинтар Christ the King, Franklin Lakes.

Залишені в смутку:
донька — ЛІЛІЄН СЕЛЬСКІ
внуки — МАРКО і БРАЄН СЕЛЬСКІ
правнучка — ХРИСТИНА СЕЛЬСКІ
Дружина померла 1992 року.

Місце вічного спочинку Митрофана Нешти
(South Bound Brook, NJ)

ПОДЯКА

В сороковий день небуття серед нас мого чоловіка хочу ще раз подякувати отцеві Володимирові Базилевському, духовному пастирю раби Божого Митрофана НЕШТИ, за щирі молитви за спокій душі, за тепле, співчутливе ставлення до мене і моєї родини.

Я вдячна всім друзям за співчуття, за поради, за моральну підтримку, чим облегшили мій біль і смуток і тим самим вшанували пам'ять Митрофана НЕШТИ.

Опечалена дружина
Йоланда Нешта

Виставка...

(Закінчення зі стор. 2)

„Весняний букет" — Олександра Ткаченка

відома всьому мистецькому світові.

Художнє життя Дніпропетровська породжувало течію, яка несла подалі від лінії мистецьких напруг, поближче до таких собі оаз, де є „нагода мати нагоду", але Олександер шукав середовища, де були б конкуренти, однодумці, антиподи, рух, чесна боротьба.

На Ткаченковому шляху трапивсь Олександер Бородай, мистець доброї школи й стійких переконань, який відіграв у становленні і формуванні Олександра як мистця поважну ролю.

Мистець почав наполегливо працювати над собою. До малярства і графіки почав прилучатися потаємно, нікому про це не кажучи. Пробував, шукав, перевіряв себе. Власну мову знайшов у монотипії. Перші роботи мали надміру активний колір, окремі деталі провалювались. Треба було пом'якшити колір, наблизити його до графіки, оволодіти простором, площиною аркуша. Відтак Ткаченко почав брати участь у мистецьких виставках.

Виставка трьох у Києві: Ігор Єрмолов, В'ячеслав Юшков, Олександер Ткаченко. Різне і оригінальне світобачення, неоднакові темпераменти, спектр найрізноманітніших технік. Виставка, яка мала успіх, що запам'яталася. У 1990 році Олександер Ткаченко взяв участь у щорічній виставці-конкурсі графіки за прозірками, що її проводить голландська ґалерея „Дам" й жюрі відібрало три його монотипії для експонування в сальоні східньоевропейської графіки. Тобто визнали право на своєрідність. У цьому ж році відбулись персональні виставки маестра Ткаченка в Польщі і Канаді.

У 1992 році з творчим доробком Олександра Ткаченка ознайомились шанувальники мистецтва Дітройту.

Виставка в Чикаґо організована заходами Культурного Осередку при парафії свв. Володимира і Ольги. Слово про творчий шлях Олександра Ткаченка виголосив мистець-маляр Юрій Віктюк.

Твори представлені на виставці показують єдність людини і природи. Цікаво, по-своєму трансформовані і стилізовані постаті людей, тварини, рослинний світ. Автор переконливо висловлює своє ставлення до всього, глибоко переживає. Ткаченко сміливо змішує площини, зводить до порядку здавалося б безсистемні лінії, зіставляє найнесподіваніші акценти. Його роботам притаманна висока культура кольору, філіґранний малюнок, добре опрацьована фактура площини і деталів композиції.

Графіка Олександра Ткаченка своїм кольоритом і пластикою вплітається у різнобарвний вінок українського образотворчого мистецтва.

Виставка засвідчила про мистецьку і громадянську позицію маестра.

нею ряд інших із членами делеґації Президента. Президента привітав сердечно генеральний секретар ООН на тлі двох прапорів — українського та ООН, а телевізійні та фотографічні апарати зашаруділи, увіковічнюючи на плівках цю історичну хвилину, що Президент України з почестями призначеними для голов держав увійшов до ООН.

Після короткої розмови із генеральним секретарем, президент Л. Кравчук перейшов до одної із конференційних заль ООН на пресову конференцію. Заля була виповнена в більшості членами української громади Ню Йорку, але, на жаль, не дописали американські журналісти, з яких ми завважили лише представницю аґенства Ассошіейтед Пресс.

Пресову конференцію відкрив пресовий референт ООН та передав слово президентові Л. Кравчукові, який коротко з'ясував своє зрозуміння та увагу журналістичному корпусові, який є так важливим чинником поширення інформацій про незалежну Україну серед чужинецького населення. З того саме приводу він сердечно запрошував журналістів якнайчастіше відвідувати Україну та запевнив, що це позабльокова, без'ядерна і невтральна держава, яка хоче зайняти її належне місце серед інших держав світу.

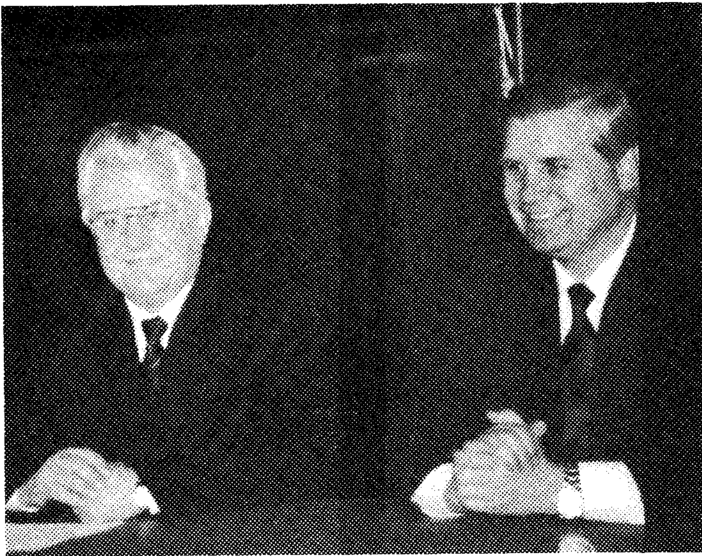
У півгодинному часі призначеному на питання та відповіді, Президент відповідав точно та впевнено на запитання представника АП, польської преси, „Радіо Свобода" і представниці кримських татар. Питання торкалися справи української валюти, Чорноморської фльоти, самостійности Криму і польсько-українських відносин. Л. Кравчук виразно зазначив, що становище Уряду України щодо Чорноморської фльоти базується на угодах підписаних усіми державами, які належать до СНД і ніякого впливу інші держави мати не можуть, тому що Чорноморська фльота побудована в Україні, а її судна з української сталі. Що торкається Криму, то в другий день після прийняття Акту Незалежности України кримський парлямент рішив увійти в українську державу, отож немає сумніву щодо того офіційного рішення. Він підкреслив, що кримських татар по відношенні відсотковому в Криму найменше, але Уряд України ніде та нікому не обмежує прав бути повним громадянином, та до речі в Криму треба б захищати права українського населення, бо досі там немає української школи, українського театру та інших культурних установ. У відношенні до Польщі треба сьогодні творити дружбу із усіми сусідами і вирішувати усі питання справедливо. Л. Кравчук запевнив, що Україна немає до Польщі ніяких територіяльних претенсій. На закінчення пресової конференції Л. Кравчук пригадав, що досі ООН, як установа не мала окремої політики у відношенні до України, але сьогодні Україна, як незалежна держава, має мати тут своє місце. Поінформував, що в розмові з генеральним секретарем ООН устійнено, що в Україні буде тепер представник ООН, і ствердив, що ООН не зменшила своєї уваги щодо жахливих наслідків атомової катастрофи в Чорнобилі, під загрозою яких є 15 мільйонів населення України, хоча реактори зупинені і не буде дальше радіоактивної продукції.

Негайно після пресової конференції почот Президента переїхав до готелю Пляза, де в одній з бенкетових заль відбувся полуденок, зорганізований одною із найбільше відомих американських торговельно адвокатських фірм Мадж, Ровз, Ґатрі, Александер і Фердон при співпраці з корпорацією Юкрейн Ворлд Трейд.

Полуденок, взірцево переведений, зібрав ряд представників різних великих американських підприємств, що є зацікавлені в інвестиціях та вимінному продажу в Україні. Серед них були представники Ей-Ті-Ті, компанії Келлоґ, фармацевтичних фірм як Апджон, Медічіс, Брістол Маєрс, Моторол, погноїв Семінол, центру діямантів та інші. Провідником і головним мотором бенкету був адв. Богдан Шандор із адвокатської спілки Мадж, Ровз, Ґатрі, Александер і Фердон, який вміло та професійно провадив цілою зустріччю. Після привітання присутніх Б.

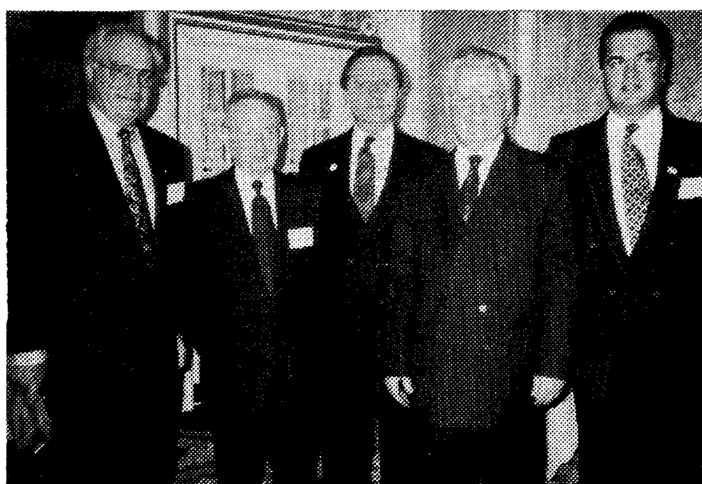
Численними зустрічами...

(Закінчення зі стор. 1)

Президент Л. Кравчук і міністер закордонних справ А. Зленко в часі конференції з представниками українських організацій в УІА.

(Фото: ред. Х. Лев)

Президент Л. Кравчук на полуденку з американськими підприємцями в готелі Пляза. На ліво від Президента адв. Б. Шандор — організатор полуденка.

(Фото: ред. О. Кузьмович).

Шандор попросив до слова амбасадора ЗСА до Києва Романа Попадюка, який повідомив, що вже невдовзі переїде на місце свого урядування. В дальшому коротко промовляв англійською мовою перший амбасадор України до ЗСА д-р Олег Болорус, а відтак Лев Мазур, заступник президента фармацевтичного підприємства Медічіс подав інформації про Україну та можливості інвестицій в ній, які для кращого зрозуміння були рівночасно подані на екрані. Вкінці Б. Шандор представив почесного гостя — Президента України Л. Кравчука спершу англійською, а відтак українською мовами і попросив його до слова.

Слово Президента було перекладене на англійську мову офіційним перекладачем Дмитром Марковим. Президент звернувся до чужинецьких представників великих і важливих підприємств, щоб інвестували в Україні, бо це може її дуже сильно допомогти в економічному розвитку. Він також остерігав, щоб вони не полягали на інформаціях про Україну з Москви. Україна, яка лежить в центрі Европи, може бути дуже добрим місцем обміну так торговельного, як і культурного, тимбільше що її напрям тепер є тільки на підтримку демократії і незалежности, не зважаючи на різницю політичних поглядів. На кінець Президент попрощав усіх із надією побачити їх в Україні та підкреслив, що його коротке перебування в ЗСА, а передусім зустріч із президентом Дж. Бушем були дуже успішні.

Перед полуденком Президент мав коротку зустіч із президентом компанії Келлоґ Арнолдом Ленґбо, на якій обговорено конкретні можливості праці цієї кампанії в Україні. Ще довго після полуденка американські підприємці оточували Президента Кравчука, щоб обмінятися привітаннями та стиснути його руку, він однак поспішав на чергову зустріч із колишнім президентом ЗСА Ричаром Ніксоном, що відбулася в приміщеннях українського представництва при ООН та не була доступна для представників преси.

Останню зустріч цього дня провів президент Л. Кравчук із представниками жидівських організацій та релігійного життя, з яких деякі були на полуденку.

Після так вщерть виповненого дня Президент Л. Кравчук з дружиною і цілим своїм почотом від'їхав на летовище, щоб окремим літаком „Україна" повернутися на ранок 12-го травня до Києва.

ЛІДЕРИ ІСЛЯМСЬКОЇ опозиції і прокомуністичний уряд Таджикістану на чолі з президентом Рагмоном Набієвим згодилися у понеділок, 11-го травня, створити коаліційне керівництво — Урядову Раду з 24 членів. Вісім місць у ній займуть представники опозиції, Набієв збереже за собою пост президента. Нові парляментарні вибори заплановані на грудень. Тим часом радикальна Партія ісламського відродження не визнала умов досягнутої угоди. Лідер цієї партії Давлат Юспон заявив, що кривава розправа каґебістів над беззбройними демонстрантами „закрила нам двері до переговорів з Набієвим".

ПЕРУАНСЬКА ПОЛІЦІЯ здійснила успішну операцію проти опозиційного руху марксистів-маоїстів „Сяюча стежка", які підняли бунт в тюрмі Канто-Ґранде. Під час поліційного штурму було вбито 40 терористів, які відстрілювалися з кулеметів і автоматів. На місце подій прибув президент країни Альберто Фухіморі. Для нього перемога над угрупуванням „Сяючої стежки" є особливо важливою: Фухіморі присвоїв собі додаткові повноваження саме у зв'язку з необхідністю придушення діяльности марксистсько-маоїстської організації яка багато років тероризувала країну.

ЕВРОПЕЙСЬКА СПІЛЬНОТА звернулася із закликом до Ізраїля, Сирії і Ливану, переконуючи учасників двосторонніх близькосхідніх переговорів перейти до багатосторонніх зустрічей. У цьому випадку ЕС обіцяє фінансову допомогу мирному процесові в реґіоні. Про це заявив представник Португалії, яка тепер головує в Европейській спільноті, виступаючи в Брюсселі на відкритті багатосторонніх переговорів про економічне співробітництво. Серед учасників переговорів є Сирія і Ливан. Саме з цієї причини Ізраїль своїх представників до Брюсселю не післав.

У сороковий день смерти повідомляємо членкинь Союзу Українок Америки, що в Пітсбурґу, Па. 5-го квітня, 1992 р. відійшла у вічність наша активна членка

св. п.

Анна Комічак

Покійна була активна у збірковій акції на Ґарвард, ЗУАДК, Чорнобиль і Національну Кімнату при Пітсбурзькому Університеті. Одбарована гарним голосом (сопраном) співала у церковних і світських хорових ансамблях.

Висловлюємо мужеві МИХАЙЛОВІ, директорові української радіо передачі у Пітсбурґу, і його синам, невісткам і внучкам наше глибоке співчуття.

**27-ий Відділ Союзу Українок
ім. Ольги Басараб
Пітсбурґ, Па.**

Ділимося сумною вісткою, що в понеділок, 11-го травня 1992 р. відійшов у вічність на 95-му році життя

наш найдорожчий

БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.

Василь Ґоїк

**Народився в Астович, Австрія
член Українського Народного Союзу в Джерзі Сиґі.**

ПАРАСТАС — середа, 13-го травня о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Vander May Wayne Colonial, 567 Ratzer Road, Wayne, N.J. 07470.

ВІДВІДИНИ — середа 13-го травня від год. 3 — 5 і 7 — 9 веч. в цьому ж заведенні.

ПОХОРОН — в четвер 14-го травня о год. 8:15 ранку з цього ж похоронного заведення до церкви св. Миколая о год. 9:15, а опісля на цвинтар Christ the King, Franklin Lakes.

**Залишені в смутку:
донька — ЛІЛІЄН СЕЛЬСКІ
внуки — МАРКО і БРАЄН СЕЛЬСКІ
правнучка — ХРИСТИНА СЕЛЬСКІ
Дружина померла 1992 року.**

Місце вічного спочинку Митрофана Нешти
(South Bound Brook, NJ)

П О Д Я К А

В сороковий день небуття серед нас мого чоловіка хочу ще раз подякувати отцеві Володимирові Базилевському, духовному пастирю раби Божого Митрофана НЕШТИ, за щирі молитви за спокій душі, за тепле, співчутливе ставлення до мене і моєї родини.

Я вдячна всім друзям за співчуття, за поради, за моральну підтримку, чим облегшили мій біль і смуток і тим самим вшанували пам'ять Митрофана НЕШТИ.

**Опечалена дружина
Йоланда Нешта**